

Posamezna številka 1 Din mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Cene inseratov po dogovoru

PONEDELJSKI SLOVENEK

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III. Telefon št. 2050 in 2996. - List izhaja vsak ponedeljek

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6. Poštni ček račun. Ljubljana 15.179. Telefon št. 2992

Izmet Ineni - te dni naš gost

Sinoči se je pripeljal v Belgrad predsednik turške vlade Obilen dnevni red: Italija-Bolgarija-Balkan-Sredozemlje

Belgrad, 11. aprila. TG. Nocoj pride s posebnim vlakom v Belgrad turški ministrični predsednik general Izmet Ineni v spremstvu svojega zunanjega ministra Ruždi Arasa. Turška državna prihajata v goste v Jugoslavijo, da vrnete našemu ministričnemu predsedniku obisk, ki ga je napravil v Ankari jeseni lanskega leta. Na zunaj je obisk toj reči čisto uradnega značaja. Toda spričo velike diplomatske aktivnosti v Srednji Evropi, na Balkanu in v vzhodnem Sredozemlju, je treba imeti pred očmi, da boeta turški in jugoslovanski ministrični predsednik to priložnost izkoristila, da razčistita nekatera mednarodnopolitična vprašanja, ki ličejo obe državi.

Semkaj spada v prvi vrsti poglobitev sodelovanja med obema državama, med katerima obstoja itak že zavezniska pogodba prijateljstva, ki pa jo želita poglobiti še na gospodarskem, kulturnem in političnem polju.

Na dnevnem redu posvetovanj bo tudi vprašanje ohranitve miru v Sredozemskem morju, kjer je lansko leto Italija sklenila gosposki sporazum z Anglijo in kjer je jugoslovansko-italijanska pogodba odgnala vse napetosti na sredozemskih obalah obeh držav. Italija želi skleniti s Turčijo podobno pogodbo. Turčija je tej zamisli naklonjena, toda želi, da Italija najprej prizna sporazum, ki je bil lansko leto dosežen glede Dardanelških ožin, kjer Turčija zahteva popolno svobodo plovbe za svoja brodovja, a pravico nadziranja nad plovo inozemskih brodovij. Razen Italije so vse velesile na ta sporazum pristale. Italija se pripravlja, da stori isto. Brez dvoma bo dr. Stojadinović pripravljen, da blagohotno posreduje, da se spravijo s pota vsi obstoječi nesporazumi, tako, da bi obe državi jeseni tega leta mogli podpisati prijateljsko pogodbo in pogodbo nevtralnosti na obalah Sredozemskega morja.

Kot tretja točka razgovorov med našim in turškim državnikom bo seveda Balkan. Balkan se na vsej črti pomirjuje. Jugoslovansko-bolgarska pogodba je bila najpomembnejši korak v tem pravcu. Treba je poskušati nadležni ter odstraniti še nekatero napetost, ki obstojajo v odnosih med Turčijo in Bolgarijo. V Belgradu bodo proučevali načine, kako bi se to dalo najbolj uspešno izpeljati.

Zdi se, da bo načeto tudi vprašanje, kako bi bilo mogoče organizirati bolj učinkovito sodelovanje med Balkansko zvezo in Italijo. Sodelovanje, ki bi imelo za cilj še bolj trdno zasedrati mir na Balkanskem polotoku in še bolj izločiti vsako možnost vojnih nevarnosti na tem področju.

Na poti v Jugoslavijo

Istanbul, 11. aprila. AA. Po vsej Turčiji je zavladalo izredno zanimanje za potovanje ministričnega predsednika Izmeta Inenija in zunanjega ministra dr. Ruždija Arasa v Belgrad. V Ankari je ministrični predsednik malo pred svojim odhodom sprejel jugoslovanske in turške novinarje ter jim dal naslednjo izjavo.

Inenijeva izjava

Z vsem srcem z Jugoslavijo

Odhajam v Jugoslavijo z velikim veseljem. Ministrični svet je imel izredno sejo pred mojim odhodom, je izrazil iskrene in pristržne simpatije vse Turčije za Jugoslavijo. V poslednjem trenutku pred mojim odhodom me je sprejel tudi naš veliki šef Ataturk, ki se zelo zanima za misijo, ki mi je bila poverjena. Ob tej priliki je naglasil prav posebej solidarnost Jugoslavije in Turčije. Tudi prebivalstvo Ankare in Carigrada je manifestiralo s posebnim zadovoljstvom za mojo mi-

sijo. Vse te manifestacije kažejo, koliko simpatij uživa jugoslovanski narod pri vsem turškem narodu. Turški narod se kakor en sam človek pridružuje izrazom prijateljstva in zvestobe napram Jugoslaviji. O priliki teh manifestacij, ki so prišle do izraza v javnem mnenju, je bilo naglašeno, da Turčija kaže ta svoja čustva pred vsem svetom. Ta čustva so sijajna reakcija na izjavo, ki jih je dal v imenu Jugoslavije njen ministrični predsednik dr. Milan Stojadinović. Izjave predsednika vlade naše prijateljice Jugoslavije, in vsega javnega mnenja, je dejal ministrični predsednik Izmet Ineni jugoslovanskim novinarjem, so globoko odjeknile v vseh naših srcih. Obče interese velike Jugoslavije smo v naši državi zmerom presojali docela po njihovem velikem pomenu in smo jih vedno v celoti priznali. Zelo se veselimo, da bom imel čast osebno izraziti svoje globoko spoštovanje Nj. kralji, Vis. knezu namestniku Pavlu.

Moj sodelavec dr. Ruždi Aras, naš zunanji minister in jaz odhajava v Jugoslavijo, da pričnemo tam razgovore v popolnem prijateljskem in z vsa iskrenostjo o vseh naših tekočih zadevah. Od početka Balkanske zveze sta bili Turčija in Jugoslavija njeni najzvestejši članici in sta sodelovali v medsebojni zvestobi o vsaki priliki za utrditev tega pakta. V sedanjih prilikah je Balkanska zveza ena glavnih organizacij miru, ki Evropi še nikoli ni bil tako potreben kakor sedaj. Pokazali bomo z vso jasnostjo, da pomenijo sedanjí odnosjaji med državami Balkanske zveze obče, še posebno pa med Turčijo in Jugoslavijo, za mednarodno življenje delo, ki je bilo izvršeno iskreno in modro. Jugoslavija in Turčija doprinašata dragocene prispevke za mir na svetu in jaz sem mnenja, da bodo tudi nadaljnji odnosjaji med obema narodoma še bolj povečali veliki pomen njunega poslobljenega sodelovanja v mednarodnem življenju.

Vsi naši odnosjaji so prežeti z duhom prijateljskega sodelovanja in mi smo lahko ponosni na našo dosedanjo politiko.

V Istanbulu

Snoči proti večeru sta ministrični predsednik in zunanji minister dr. Ruždi Aras s svojim spremstvom prispela v Istanbul. Tu je zunanji minister dr. Ruždi Aras sprejel italijanskega in francoskega poslanika. Skupno z ministričnim predsednikom Izmetom Inenijem pa je bil ob 18.30 na zakuski pri angleškem poslaniku. Zvečer sta z orientnim ekspresom odpotovala v Belgrad. Spremljali so ju: jugoslovanski poslanik v Ankari Lazarevič, šefi njunih kabinetov in še druge osebnosti iz turškega zunanjega ministertva. Na carigradski železniški postaji so oba državnika pozdravili generalni guverner Carigrada in vojaški poveljnik Vaneši, angleški poslanik, francoski trgovski ataše, italijanski poslanik, svetnik jugoslovanskega poslanitstva in drugi diplomatje ter višji uradniki.

Skozi Sofijo

Sofija, 11. aprila. AA. Danes ob 14.30 sta se turški ministrični predsednik Izmet Ineni in zunanji minister dr. Ruždi Aras s svojim gospepa ter ostalim spremstvom pripeljala v Sofijo. Na železniški postaji so ju pozdravili bolgarski ministrični predsednik dr. Kjozevanov z gospo, svetnik Nj. Vel. kralja Grujer, jugoslovanski poslanik v Sofiji Momčilo Jurišič, grški in romunski poslanik, osebje turškega poslanitstva in višji uradniki zunanjega bolgarskega ministertva. Na postaji so se zbrali tudi bolgarski in tuji novinarji. Turški poslanik v Sofiji Šefki Berker se jima je odpeljal nasproti do Plovidva in ju je nato spremljal tudi od Sofije dalje do Drogomana na bolgarsko-jugoslovanski meji.

Bolgarski ministrični predsednik dr. Kjozevanov je oba turška državnika povabil v divrsko čakalnico na sofijski postaji, kjer so jima servirali kavo in konjak. Sprejem na sofijski postaji je bil zelo pristržen in prijateljski.

Zahtevajte povsod naš list! širite katoliško časopisje!

Kdo je Izmet Ineni

15 let ministrični predsednik

Ministrični predsednik Turčije je Mustafa Izmet paša, ki je dobil ob zadnjem zakonu o uvedbi primkov ime Izmet Ineni, se je rodil septembra 1884 v Smirni (Mala Azija). Ze v mladosti se je posvetil vojaški karieri ter je postal z 22 leti generalštabni stotnik. Leta 1908 je izbruhnila mladoturška revolucija, po kateri je bil dotedanji sultan Abdul Hamid odstavljen. Te revolucije se je udeležil tudi sedanjí predsednik turške vlade. Udeležil pa se je tudi vseh vojn, ki so jih Turki imeli do zloma centralnih sil. Ob dardanelških bojih je bil šef operacijskega oddelka v turškem glavnem generalštabu, leta 1915 šef generalnega štaba v Kavkazu in leta 1917 poveljujoči general 3. armade v Palestini.

Po svetovni vojni je bil poleg Kemala Atatürka, sedanjega predsednika turške republike, eden najvažnejših vodij turškega nacionalističnega gibanja v Mali Aziji. Novi parlament v Ankari pa je izvolil za načelnika generalnega štaba. Organiziral je nato novo turško armado, ki jo je uspešno vodil proti

Grkom, ki so v letih 1921 in 1922 prodrli v Malo Azijo.

Nato je bil diplomatski zastopnik Turčije pri mirovni pogodbi v Lausanni. Kasneje ga je parlament izvolil za zunanjega ministra. Turčija se ima samo njegovi spretnosti in trdovratnosti zahvaliti za svoje uspehe na lausanski konferenci. 7. novembra 1922 je v imenu svoje države podpisal zanjjo tako ugodno mirovno pogodbo v Lausanni. Po svoji vrnitvi v Turčijo je bil izvoljen za ministričnega predsednika. Novembra 1924 se je moral kot tak umakniti Feti beju. Ta pa je radi kurdske vstaje moral 3. marca 1925 odstopiti, nakar je Izmet Ineni spet sestavil svoj kabinet.

Ko se je v avgustu 1930 v soglasju ustanovila nova »svobodna republikanska stranka« pod vodstvom Feti Beja, ki je pričela opozicijo proti vladi, je odstopil celokupni Inenijev kabinet 26. septembra 1930. Kljub splošnemu pričakovanju pa je Kemal paša še istega dne zaupal sestavo nove vlade zopet Izmet Ineniju. 29. septembra se je s tem svojim kabinetom predstavil parlamentu in je tudi ostal na vladi do današnjega dne, z izjemo edine preosnove svojega kabineta po volitvah marca 1935.

Reksisti poraženi

Velika zmaga belgijskega predsednika vlade

Bruselj, 11. aprila. Dopolnilne volitve v Bruslju so danes spravile na noge vse belgijske prestolnice. Še do zadnjega trenutka je bila ostra volivna borba med obema glavnima nasprotnikoma, ministričnim predsednikom van Zeelandom in vodjo reksistov Leonom Degrelloom.

Pri tem so se posluževali v prav izredni meri letakov in propagandnih sprevedov ter celo letal. Reksisti so imeli snoči svoje poslednje volivno zborovanje, na katerem pa je prišlo do hudih incidentov in nazadnje do pretepuv. Degrell je imel oster govor, po katerem je zapustil dvorano. Na prostem pred dvorano se izgreli v kaki izredni obliki niso nadaljevali, za kar so poskrbeli močni oddelki policije. V ostalem je proti jutru zavladal mir in se incidenti nikjer niso ponovili. Tudi današnje volitve so potekle v miru.

Propaganda za volitve je v pretekli noči dosegla vrhunec. Neprestano so se po ulicah razlegali vzkliki za Vanzeeland in Degrella. Po eni glavnih ulic so vodili celo karavane oslov, ki so imeli napis: Glasujem za Degrella.

Današnje volitve so potekle v popolnem miru. Pričele so se zjutraj ob 8 in so trajale do 13. Volivna udeležba je bila zlasti v dopoldanskih urah zelo velika. Ob 13 so bila zaprta vsa volišča, volivne žare pa so vse zapečatili. Ob 15 se je pričelo štetje glasov. Kakor vse kaže, bodo rezultati današnjih dopolnilnih volitev v Bruslju v glavnem znani že zvečer.

Reksisti in Flamci hočejo zvezno državo

Bruselj, 11. aprila. TG. Glasilo »reksistov« je na predvečer volitev objavilo besedilo tajnega sporazuma med reksisti in flamskimi nacionalisti. Sporazum je bil dosežen in podpisan že pred več meseci, a ga niso hoteli objaviti. Objavljen je bil sedaj, da njegova vsebina vpliva na izid volitev, pri katerih si stojita nasproti ministrični predsednik Van Zeeland in vodja reksistov Degrella.

Sporazum določa, da se bodo reksisti in flamski nacionalisti složno borili za spremembo ustave v tem smislu, da se Belgija pretvori v zvezno državo. Prestolnica Bruselj bi dobila nekaj skupen statut ter bi vezala med seboj obe zvezni državi, flamsko in valonsko. Nadalje se obe stranki obvezujeta, da se bosta borili za uvedbo korporativne države. Obe stranki izrecno poudarjata zvestobo do vladajoče kraljevske dinastije ter

obrambo državnega ozemlja. Za borbo proti komunizmu je določen poseben skupni odbor.

Izid:

Tri četrtine glasov - Van Zeeland Eno četrtino - reksisti

Najprej je bil znan volivni izid kmečkega predmestja Cherbeque. Tam je za van Zeeland glasovalo 1200 volivcev, za Degrella pa 350. Izgleda, da so mestni okraji oddali za van Zeeland 82% glasov. Najbolj zanimiv je izid v flamskem predmestju Hache, kjer je bilo pričakovati, da bodo Flamanci, ki imajo skriven političen sporazum z Degrelloom, glasovali v veliki večini zanj. Toda tudi tam je dobil van Zeeland 72% glasov, in sicer je dobil van Zeeland 11.000 glasov, Degrella pa 4000 glasov.

Ob 17.30 je notranji minister sprejel žasnjkarje in jim podal prvi pregled o današnjih volitvah. Rekel je, da je po dosedanjih izidih lahko reči, da je van Zeeland dobil tri četrtine glasov, dasi je van Zeeland računal nekaj nad 60%.

Za van Zeeland je bilo oddanih 276.816 glasov; za Degrella pa 69.342 glasov. Neizpoljenih glasovnic je bilo 18.358.

Konec kapitalacij v Egiptu

Pariz, 11. aprila. AA. V Montreuxu se prične jutri konferenca za ukinitve kapitulacije. Spričo volitev v Bruslju francoski listi danes ne razpravljajo mnogo o tej konferenci. Le »Excelsior« je objavil o njej daljši članek, v katerem pravi med drugim:

Vprašanje kapitulacij je postalo že zaradi svoje zgodovine zelo važno. V svojem sedanjem pomenu glede na odnosaje med Francijo in Vzhodom pa se je prvič javilo leta 1935. Tedaj se je prvič pričelo govoriti o njih likvidaciji. Treba pa bo paziti na to, sde bo toa zteaOgzzumhwrdgovcumhwyumlhwm da se bo to vprašanje rešilo v skladu z interesi Francije in z interesi Egipta. Ohraniti bo treba zupanje, ki vlada sedaj med obema državama in ki so ga ustvarile tradicije 400 letnega sodelovanja. To sodelovanje se mora še bolj izpopolniti. Francija napram Egiptu nima nikakih ambicij, razen te, da očuva dragocene kulturne in prijateljske zveze z njim. Taka ambicija pa nikakor ne bo v škodo Egiptu.

Degrelle

Van Zeeland

Prej princ Nikolaj -- sedaj gospod Brašteanu

Z dvora izobčeni romunski princ pojde na Tirolsko

Bukarešta, 11. aprila. TG. Danes je bila vladna seja pod predsedstvom Tataresca, ki se je pežala z včerajšnjim sklepom kronskega sveta, ko je bil princ Nikolaj — brat vladajočega kralja Karola — izločen iz kraljevskega dvora. Znano je namreč, da se je princ Nikolaj že pred petimi leti tajno poročil s hčerko veleposesnika Buzeu. Javnost je za to vedela. Državno in cerkveno sodišče pa sta zakon razveljavila, češ, da ni v soglasju s predpisi o porokah članov vladarske hiše. Princ se ni uklonil, ampak je naprej živel s svojo ženo. Sedaj je zahteval, da se njegovim otrokom dajo pravice sinov člana kraljevske hiše. To pa je povzročilo sklep kronskega sveta, s katerim se princ Nikolaj, ki je sedaj 34 let star, odpove vsem naslovom in

privilegijem kraljevskega princa ter postane navaden romunski državljani.

Vlada je sklenila, da bo prinu Nikolaju plačevala letno pokojnino. Sedaj samo še čakajo, da bo Nikolaj povedal, kako se hoče v bodoče pisati in kje se misli naseliti. Čuje se, da se bo preselil na Tirolsko z vso svojo družino in da si bo nadejal ime Brašteanu po imenu svojega sestava v Romuniji. Ker je bil Nikolaj tudi vrhovni armadni inspektor in tudi inspektor romunske mornarice, so z njegovim odstopom postala ta mesta prazna in jih bodo te dni zasedli.

V Bukarešti ne razpravljajo o ničemer drugem, kakor o tem dogodku. Nikolajeva priljubljenost, ki do sedaj med ljudstvom ni bila pretirano velika, je sedaj mnogo pridobila.

Ogromno delo kršč. usmiljenja

Z velike konference Vincencijevih konferenc

Ljubljana, 11. aprila.

Danes dopoldne je imela Družba sv. Vincencija Pavelskega svoj občni zbor v Marijanišču. Kakor že lani, je bil tudi letos ta občni zbor prav za prav veličastna, spodbudna konferenca vseh konferenc, na katero so poslane vse ljubljanske konference (14) in 11 izvenljubljanskih svoje zastopnike, skupaj do 70 delovnih članov. Sejo, ki se je udeležilo tudi nekaj prijateljev družbe, je vodil F. S. Finžgar. Za uvodno duhovno berilo (Vincencijeve konference v Argentini) je navzoče popeljal v kraljestvo svete ljubezni, na »teren« Vincencijevih bratov, kjer so tudi v Sloveniji vzklija in dozorela številna dobra dela. Družba je imela v letu 1936, 32 delovnih edinic (konferenc) ki so skupaj s centralnim svetom (z Marijaniščem) imele nad dva milijona Din prejemkov, skoro toliko tudi izdatkov. Vseh delovnih čla-

nov je bilo okoli 370, ki izvršujejo vsa telesna dela krščanskega usmiljenja, v zadnjih letih v rastoči izmeri tudi duhovna dela krščanskega usmiljenja (popeljavanje divjih zakonskih zvez itd.). Res svetla postavka so domovi za mladiño, ki že celo vrsto let delujejo (v Trzinu, na Viču, v Trnovem, v Mostah) ali ki se bodo še letos ali v doglednem času zgradili (v Spodnji Šiški, v Zelenu jami v Ljubljani) in ljudske kuhinje (v Celju, kuhinja konference Srca Jezusovega). Občudovanje vzbujajo visoke številke prejemkov in izdatkov nekaterih konferenc (Tržič: Din 322.614 — 322.002.15; Vič: Din 124.628.08 — 121.355; konferenca Srca Jezusov v Ljubljani: Din 190.885 — 176.719; Celje: Din 78.820.96 — 46.559.50). Obilna je torej žetev, ki so jo našle konference lanske leto na svojem okolišju. Toda ljubezne ne sme mirovati, Sila je velika. Konferenci pri oo. frančiškanih in pri sv. Petru sta skupaj z ondnotnimi Elizabetinimi

Sedma storžiška žrtev pokopana - osma najdena

Nocoj ob pol 6 smo v Trzinu pokopali Slavka Kostanjeva ob obilni udeležbi. Pogreb je vodil župnik g. Vovk ob asistenci devetih duhovnikov. Pogreba so se udeležili vsi domači funkcionarji in številni domače in okoliško občinstvo. Zalostinke je pel cerkveni pevski zbor, na grobu pa se je najprej poslovil od njega tržički župan g. Janez Majeršič v imenu občine, v imenu podružnice SPD g. Salberger Ladislav in v imenu Prosvetnega društva g. Zitnik Stanko.

Danes popoldne ob pol 14 so pod Storžičem našli domači reševalci še osmo žrtev, to je Vinka Lombarja, ki je bil tri do štiri metre globoko v snegu zaduščen. Imel je še obe srušeni celi na nogah, tudi eno palico je držal še v roki. Na ta način je v storžičkem plazu ostal samo še Viljem Plajbes, brat Rudolfa, ki je bil najden prvi dan. Upajmo, da domači reševalci najdejo še to žrtev, da bo s tem žalostnih pogrebov konec.

4 občni zbori v Belgradu

Zanatska banka

Belgrad, 11. aprila. m. Danes je bila tukaj cela vrsta občnih zborov. Tako je bil v prostorih Obrtnega doma X. redni občni zbor Zanatske banke. Občnemu zboru je prisostvovalo precej delničarjev. Vodil je predsednik upravnega odbora Milan Stojanović, ki je podal pregled desetletnega delovanja te banke. Za njim je podal poročilo upravnega odbora ravnatelj Milan Dragič, nakar se je razvila živahno debata. Dotedanji največji opozicionalec Života Lazarevič je topot pohvalil poslovanje glavnega odbora. G. Rebek iz Ljubljane je govoril o razmerah, v katerih živijo obrtniki v Sloveniji. Za njim je govorilo še več drugih govornikov, med njimi ljubljanski obrtnik Ivan Mihelčič, ki je kritiziral govore poslanca Mohoriča v skupščini. Mihelčič je izjavil, naj bi se zaščitili interesi obrtnikov brez ozira na posamezne politične skupine. Poročilo upravnega in nadzornega odbora sta bili soglasno sprejeti ter nato izvoljeni tudi nekateri novi člani upravnega odbora ter člani poslovnega odbora glavne podružnice v Zagrebu.

Civilni letalci

V prostorih Aerokluba pa so zborovali naši civilni letalci. V teh prostorih je bil občni zbor društva za zračni promet Aeroput. V poročilu upravnega odbora se obširno poudarja, da bodo poleg naših letal v prometu še letala francoske družbe Air France in pa nemške družbe Luft-hansa ter čsl. družbe CSA. Dalje bodo vzdrževala promet tudi letala holandske družbe HLR ter avstrijske družbe ELAK. Aeroput je zaradi zboljšanja letalskega prometa naročil štiri potniška letala, eno letalo pa si je izposodil pri francoski družbi za mesečno odškodnino 20.000 frankov.

Inženirska zbornica

V dvorani Inženirskega doma je imela občni zbor Inženirska zbornica. Upravni odbor je v poročilu naštel vse probleme, s katerimi se je pečal lani. Predvsem omenja zakon o pooblaščenih inženirjih, na katerega so inženirji čakali že nekaj let. K temu zakonu je ta zbornica podala po-

Zagrebske vesti

Zagreb, 11. aprila. AA. Danes je bila v Zagrebu plenarna seja jugoslovanskega novinarskega združenja. Seje so se udeležili tudi delegati vseh sekcij. Razen o tekočih zadevah so razpravljali posebno o vprašanju pokojniškega zavarovanja novinarjev. Sklenjeno je bilo, da bo redni občni zbor JNU dne 16. maja t. l. v Palicu pri Subotici. Ker uredba o pokojniškem zavarovanju novinarjev še ni izdana, bo to vprašanje glavna točka dnevnega reda občnega zbora v Subotici.

Zagreb, 11. aprila. b. V hotelu Esplanade je bil občni zbor hotelirjev iz vse kraljevine. Predsedoval je zagrebski podžupan Teodor Kaufman. Obravnavali so vsa važnejša vprašanja hotelirске etroke.

Spor v društvu hrvatskih književnikov se je končal tako, da je iz društva izstopilo 25 mladih književnikov. Za predsednika je bil izvoljen vseučiliški profesor dr. Franjo Pancev.

Danes dopoldne je bila seja osrednje uprave vseh trgoveških društev iz vse Jugoslavije. Predsedoval je Ivan Prpič. Sklenili so, sestaviti spomenico o težavah trgoveškega stanja.

Ponoči so našli v Zadreci ulici pred gostilno Josipa Štrifota mrtvega Slovenca Andreja Škrabljaja iz vasi Ločeni dol pri Ptuj. Poprej je kvaral s trojico, na katero pada sum, da so ga potem ubili. Policija sedaj te tri znane obiskovalce gostilne išče.

Belgrajske vesti

Belgrad, 11. aprila. m. V prostorih tukajšnjega Sokolskega doma je bila danes zaključena razstava letalskih modelov in so bile razdeljene konstruktorjem-srednješolcem novih modelov številne nagrade, ki so jih v ta namen dali na razpolago vojni minister general Marič, prosvetni minister Stošovič in razne organizacije. Med drugimi je dobil nagrado osrednjega odbora Aerokluba oblastni odbor Maribor, in sicer namizno oro.

Belgrad, 10. aprila. AA. Na željo vinogradniških zadrug je glavna zadruga zveza dosegla na pristojnih mestih, da se žveplo oprosti uvozne carine za dobo 6 mesecev.

Belgrad, 10. aprila. m. Belgrajski nadškof dr. Ujčić je izdal svoj prvi pastirski list, ki ga bodo jutri prečitali v vseh belgrajskih cerkvah. V svojem prvem pastirskem listu pozdravlja duhovščino in vernike ter jih vzpodbuja h kreplostanem življenju. Posebno poudarja, da prinaša med vernike Kristusov mir in ljubezen.

konferencam ustvarili svoji lastni pisarni. Treba je še več karitativne vzgoje s propovedjo v cerkvi, s predavanji, z navajanjem mladine h karitativnosti že v zgodnji mladosti, z apeli v — radiju! »Nova zapoved«, glasilo Karitativnih zvez v Ljubljani in v Mariboru naj utira pot. Konference so se v zadnjem času dokaj pomladile, poleg osivelih mož, ki smo jih bili navajeni gledati pri sestankih, se udeležujejo dela že možje v cvetu moči, ponekod že mladeniči, toda pridobiti bo treba še več mladine, da bo pomagala reševati mladino.

Občni zbor je tudi izvolil predsednika družbi. Izvoljen je bil soglasno univ. profesor dr. Leonid Pitamic.

Pred občnim zborom so imeli udeleženci ob tri četrti na sedem sv. marša s propovedjo in s skupnim sv. obhajilom v marjaniški kapeli. Občni zbor se je pričel in končal z molitvijo. Razšli smo se z občutkom, da ni stal pred nami samo neki velikega pobudnika Antona Friderika Ozanama, ampak da je on sam bil v duhu navzoč, ponavljajoč: »Vincencijevemu bratu ne sme biti nobeno delo krščanskega usmiljenja nepoznano!«

Predujmi PAB

Belgrad, 10. aprila. AA. Uprava Privilegirane agrarne banke je izdala odlok, da začne v skladu s čl. 30 odst. 3 uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov, na račun prve anuitete dajati predujme denarnim ustanovam in zadrugam iz odst. 1 čl. 7 uredbe. Te predujme bo dovoljevala centrala banke na posamično vlozene prošnje. Ustanove iz čl. 7 uredbe s sedežem na teritorijalnem področju podružnične banke, naj vložijo prošnje prizadeti podružnici, ona bo pa te prošnje, izpolnjene s potrebnimi podatki o izročnem portfelju poslala centrali v ureditve. Višina teh predujmov ne more presegati 25% enoletne anuitete ustanove. Na dovoljeno predujme bo PAB računala 3% letnih obresti.

Ustanova, ki želi predujem, mora v svoji prošnji navesti tele podatke:

1. Kolikšne so njene terjatve, prijavljene PAB-u, obračunane in ne znižane po odst. 1 čl. 4 uredbe in terjatve po odst. 2, čl. 4 uredbe (obresti in stroški) in višina celotne odpisane in nepokrite terjatve.

2. Ali je v času, odkar je stopila uredba v veljavo, pa do zdaj, dobila kakšne zneske od dolžnikov, katerih terjatve je prijavila PAB-u, in v kateri višini. Ali pa naj navede, v čigavem imenu je te zneske dobila: a) na račun časne anuitete ali b) na račun česa drugega.

3. Koliko dolguje, katerim reeskontnim upnikom, katerim bo vršila plačila PAB na račun ustanove, ki prosi predujem.

Pri reševanju tehprošenj bo banka upoštevala:

1. ali je prizadeta ustanova izročila banki z osnovnimi dokumenti o dolgu tudi posamične sezname dolžnikov z zbiralnimi polami, ali je pa

2. izročila samo navadne sezname z osnovnimi dokumenti o dolgu.

Prav tako bo banka upoštevala, koliko je katera podružnica na svojem področju izterjala na račun prve anuitete in bo v mejah teh izterjanih zneskov dajala predujme ustanovam na tistem področju podružnice.

(Iz Privilegirane agrarne banke.)

V boj za naše časopisje!

dala potrebne spremembe in dopolnila. Upravni odbor je med drugim izdelal tudi načrt disciplinskega razsodišča, načrt za delo inženirske zbornice, za poslovanje izvoljenih sodišč pri teh zbornicah, načrt za pokojniško zavarovanje ter druge odredbe. Naposed odbor poudarja, da je sodeloval tudi s trgovskim ministrom za razbitje raznih kartelov. Tudi na tem občnem zboru je več govornikov ostro nastopilo proti kartelom, predvsem pa gradbeni inženirji proti kartelom peeka.

Glavna kmečka zadruga

V prostorih Zveze nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev so zborovali zadrugniki, člani Glavne kmečke in živinorejske zadruge. Občni zbor je vodil predsednik te zadruge ustanove in minister brez portfelja Voislav Djordjevič, ki je orisal velik razvoj in razmah tega združništva. Leta 1927 je obstojala samo ena živinorejska zadruga, leta 1930 jih je bilo že 20, leta 1936 pa že 169. Djordjevič je apeliral na vse zadrugnike, naj storijo vse za nadaljnji razvoj živinorejskih zadrug. V zvezi s tem je Djordjevič z nekaterimi drugimi govorniki napadal Zavod za izvoz živine, češ da od te zadruge nimajo te koristi, kakor bi jo morali imeti. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor.

Hudi boji okrog Madrida

Poročila belih

Salamanca, 11. aprila. AA. V svojem sinočnem komunikaciji pravi nacionalistično vrhovno poveljstvo sledeče:

Na bojišču pete divizije pri Huesci na severni fronti je prišlo danes le do manjšega obstreljevanja. Na bojišču 6. divizije je bil odbit napad nasprotnikov, ki so skušali zavzeti naše postojanke pri Sargentesi de la Lore.

Na biskajski fronti je skušal nasprotnik napasti naše postojanke, a je bil poignan v beg. Na bojišču avilske divizije so bili odbiti napadi na Robledo de las Navas. Rdeči so imeli velike izgube. Na bojišču Serijske divizije je naša konjenica z uspehom izvršila celo vrsto izvidniških pohodov in je ob tej priliki zaplenila precejšnje magazine vojnega materijala.

Pred Madridom je nasprotnik pričel obupno ofenzivo v odseku pri Questi de la Percides. Njegov napad so znatno podprli sovjetski tanki. Napad pa je bil strl. V naše roke je prišlo pet tankov. Nasprotnik je pustil na bojišču na stotine mrtvih. Okrog 16 je nasprotnik prešel v napad tudi v odseku v Casi del Campo. Tu so napadli naše postojanke zelo močni oddelki pehote pod zaščito 32 tankov. Napad je bil odbit z vso odločnostjo. V borbi smo docela uničili dva nasprotniška bataljona. Okrog 19 se je pričel nov napad v odseku pri Huesci de la Percides. Tedaj so v napadu sodelovali tudi mednarodne čete. Tudi ta napad je bil odbit. Nasprotnik je pustil na bojišču 40 trupel. Z viharnim ognjem topništva smo uničili kolono 50 tovornih avtomobilov, ki so vozili nove čete republikancev v smeri proti Delezi de la Villa.

Na južnem bojišču smo odbili vse napade nasprotnika pri Penarreyi in Villa Harti. Nasprotnik je imel zelo velike izgube. Neki bataljon je bil zdemciran. Pri Andujaru smo sestrelili neko nasprotnikovo letalo. Več letal pa je bilo uničenih o priliki letalskega napada na letališče Resus.

Poročila rdečih

Madrid, 11. aprila. AA. Republikanska ofenziva okrog Madrida se še zmerom nadaljuje. General Miajo je snoči o poteku operacij zapadne in jugozapadne prestolnice izjavil novinarjem, da se krvave borbe nadaljujejo. Republikanci so začeli prodirati že v Sera de la Ville v bližini Case del Campo. V borbi se poslužujejo predvsem ročnih granat. Republikanska vojska ima stalno inicijativo v svojih rokah. Naši vojniki, je dejal, kažejo odlično moralno, in so v zaletih izvajali nasprotnikove postojanke, ki si jih je utrdil z betonom. Borbe so še nadalje zelo ogrožene.

Včeraj je spet z vso vneto posegla v borbe na posameznih odsekih republikanska aviacija. Posebno je bombardirala Mont Garabitas in njeno okoličje, Caso de Vakas, blizu Case del Campo, Seru de Benito južno Robledo de Cavile na odseku pri Escorialu. Okrog Escoriala so republikanci izvršili celo serijo napadov in znatno popravili svoje postojanke.

Ob 18.30 so znova pričele regljati strojnice, gmeti topovi in pokali ročne granate, ki jih je

bilo razločno čuti prav v Madrid. Kmalu nato se je razvil na fronti močan topniški dvojni, ki je trajal cele tričetrt ure. Okrog pol osmih so se spet oglasile strojnice in topovi. Z gričev, ki so še v rokah upornikov, so se oglašali težki topovi.

Okrog Case del Campo so se razvili novi boji na nož. Republikanci so se zakopali v rove le 20 m oddaljeni od nasprotnika.

Zvečer je bilo objavljeno uradno poročilo, ki pravi: Na sektorju pri Casi del Campo je bila inicijativa tudi danes popolnoma v naših rokah.

Angleško brodovje v pripravljenosti

London, 11. aprila. TG. Iz Gibraltarja poročajo, da angleška vojna mornarica pripravlja neko dejanje, o katerem pa niso znane nikakšne podrobnosti. Znano je samo, da so dobili častniki in moštvo največje bojne ladje na svetu »HOOD« nalog, da morajo nemudoma na krov. Ob 7 zvečer je že ogromna križarka odplula iz pristanišča neznanokam. Tudi flotile rušilcev so dobile nalog, da zanelijo kotle, da bi moge na prvo povelje odpluti na morje. Zdi se, da je prišlo nekatere na španski obali do spopada med angleškimi bojnimi ladjami in bojnimi enotami ene izmed v Španiji se borečih strank. Mogoče je celo, da gre za štiri angleške trgovske ladje, ki so natovorene za Bilbao z raznim materijalom, a jim je general Franco poslal sporočilo, da jih ne pusti v pristanišče, ker je Bilbao blokiran. Angleška vlada trdi, da gre samo za živež in da se živež ne sme šteti med bojni materijal in je protizakonito, če Franco tudi takšne tovore zaustavlja. Tudi križarka »Shropshire« je dobila nalog, da iz Plymoutha odpluje na severnošpansko obalo.

Sestanek treh vladarjev MZ Zakaj je bil odpovedan

Bukarešta, 11. aprila. TG. Tukaj se vedno govorijo o vzrokih, zakaj je bila odpovedana konferenca treh vladarjev Male zveze v Turnu Severinu, ki je bila na dnevnem redu kot slovesni zaključek posvetovanj med državami Male zveze, ki so se začela zasedanjem konference treh zunanjih ministrov, se nadaljevale z uradnim obiskom češkoslovaškega predsednika Beneša ter bi se morala končati s konferenco treh vladarjev. Zunanji povod za sestanek bi imelo biti polaganje temeljnega kamna za veliki donavski most, ki ga bosta zgradili Jugoslavija in Rumunija pri Turnu Severinu. Toda konferenca treh vladarjev, to je kneza namestnika Pavla, romunskega kralja Karola in češkoslovaškega predsednika Beneša, je bila odpovedana.

V krogih zunanega ministristva izjavljajo, da ni treba iskati nobenih tajinstvenih vzrokov za odpoved je konference. Postala je nepotrebna iz enostavnega razloga, ker je bil položaj na konferenci

Kulturni boj v Nemčiji

Berlin, 11. aprila. c. Danes so v berlinskih katoliških cerkvah čitali s prižnice dvoje pastirskih pism berlinskega škofa Preysinga. V prvem pismu protestira škof proti oblastem, ki odvrčajo katoliške otroke od obiskovanja cerkva. V drugem pastirskem pismu pa poziva škof katoliške vernike, naj vztrajajo v borbi za katoliške šole.

Baldwin odhaja

London, 11. aprila. TG. Ministrski predsednik Baldwin je imel danes govor v svojem volivnem okrožju v Worcester ter javno izpovedal svojo željo, da odstopi in se umakne iz političnega življenja. Dejal je, da je bil vedno mnenja, da je treba oditi z oblasti takrat, kadar je človek dal od sebe največ, česar je bil sposoben. Moči da ga zapuščajo, kar mu dela skrb glede izpolnjevanja dolžnosti v bodočnosti. Zato bo prošil, da mu snamemo težko breme z njegovih ram. Boljše je odstopiti v trenutku, ko človek še čuti, da bi lahko delal, kot pa čakati, da mu drugi povedo, da je preslab in prenesposoben in da se naj umakne.

Naslednik predsednika vlade Balwina bo verjetno sedanjí finančni minister Neville Chamberlain.

Neredi v Alžeriji

Oran, 11. aprila. AA. Okrog 300 domačinov je včeraj nenadoma navadilo na marokanske delavce na neki ogledni kmetijski postaji v Aintelu Edesu blizu Mostaganema. Marokance so napadli z boksarji, noži in palicami. Orožniki so takoj intervenirali in vzpostavili red. Aretiranih je bilo 7 ljudi. Vse kaže, da je do tega incidenta prišlo spričo živahne propagande proti tujim delavcem v alžirskih ustanovah in podjetjih.

Frank zopet ko'eba

Pariz, 10. aprila. b. Že dva dni se zopet opaža nevarno kolebanje francoskega franka. Funt in dolar eta zadnje dni zopet pričela naraščati. V vladnih krogih so bili nad tem silno presenečeni in snoči je bila v finančnem ministristvu konference v navzočnosti finančnega ministra, guvernerja Narodne banke in strokovnjakov. Na tej konferenci je bilo ugotovljeno, da so različnih težav v Franciji krive razne fluktuacije izven Francije. Finančni minister Auriol je po konferenci izjavil, da niso točne vesti angleškega tiska, da misli francoska vlada zopet razvednotiti francoski frank in na ta način rušiti trojni valutni sporazum med Ameriko, Anglijo in Francijo. Auriol je rekel, da veruje svojim strokovnjakom, ki ne bodo ničesar storili, kar bi bilo proti trojnemu sporazumu. Vlada tega ne bi dopustila, ker je to tudi njen interes.

Drobne vesti

Newyork, 10. aprila. b. Kaže, da se bližamo v Ameriki najhušjemu socialnemu sporu zadnjih mesecev. Spoprijela se bosta Ford in Lewis, ki vodi strokovne organizacije. Ford, ki je sedaj na počitnicah, je izjavil, da nikdar ne bo dopustil strokovnih organizacij v svojih podjetjih in tudi ne bo sodeloval z delavskimi zaupniki. Ford je izjavil, da bo raje zaprl svoje tovarne in jih bo imel zaprtje tudi eno leto in še več, če bo treba. Danes pa so začeli delavci v Fordovih tovarnah očitno nositi znake strokovnih organizacij. Izgleda, da boe Lewis borbo s Fordom sprojeti in jo izvesti do konca.

Poljski zunanji minister Beck namerava konec meseca maja potovati v Bukarešto.

Sv. oče se je včeraj prvič po prestani bolezni sprehajal po vaticanskem parku.

Včeraj je prišlo v Palestini na več krajih do izredov. V Akuju je bil ubit neki arabski policist. V Nazaretu so neznanci pred neko kavarno ubili nekoga arabskega posestnika. V Safedu je bil ustreljen iz zasede neki arabski odvetnik. V Quarsi pa je bila ubita neka Židovka.

V pretekli noči je varšavska policija aretirala večje skupine ponarejevalcev denarja. Ponarejevalce je vodil neki bivši posestnik. Med njimi so bili tudi trgi trgovci.

Dijaški nemiri po poljskih vseučiliščih še niso ponehali. Danes so našli več bomb v poslopu tehnične in poljedelske fakultete. Varšavske fakultete ostanejo še naprej zaprte.

Hud požar je uničil tovarne kavčuka v Vidgeveanu v Italiji. Škoda se ceni na dva milijona lir.

Stavka se širi v ladjedelnicah v Clydeu v Angliji. V topilnicah stavka je 3000 delavcev, v neki drugi tovarni pa 6000 delavcev

Širijo se vesti, da je bil odložen obisk italijanskega kraljevskega in cesarskega para v Pešti. Obisk se bo vršil malo kasneje in ne v drugi polovici meseca maja.

Bivši francoski ministrski predsednik Sarraut je sinoči prišel na Dunaj. Njegovo potovanje je čisto zasebno.

„Obilič“ v Varšavi

Varšava, 11. aprila. AA. Snoči je gostoval v Varšavi zbor belgrajskega akademskega društva »Obilič«. Svoj koncert je priredil v dvorani varšavske glasbene visoke šole. Dosegel je velik uspeh. Občinstvo je burno ploskalo in vzkljkalo »Obiličevcem«, ki so podali program, na katerem so bila le dela jugoslovanskih umetnikov. Nazadnje so zapeli še poljsko himno. Poleg mnogo drugih uglednih osebnosti so koncertu prisostvovali zastopniki vlade ter člani diplomatskega zbora. Prisotno je bilo tudi celokupno osebje jugoslovanskega poslanstva.

Male zveze in pri obisku predsednika Beneša že tako razčističen in so vladarji sami osebno ali po svojih zunanjih ministrih tako jasno izpovedali svoje stališče, da ni bilo več potrebno, da bi se posvetovanja nadaljevala. V Belgradu so prišli do jasnih zaključkov, da ni oportuno, da bi se vsojaške obveznosti držav Male zveze razširjevale in je bilo torej brezpredmetno, da bi se to že itak rešeno vprašanje še enkrat razvijalo drugod. Ponovno navrtvanje tega vprašanja bi škodovalo interesom Male zveze in bi morda celo zrabljalo njihovo složnost, ki se je pokazala tako trdna in nezlomljiva za časa belgrajskih posvetovanj. Čuje se, da je romunski kralj sam, ki je bil prvotno povabil češkoslovaškega in jugoslovanskega vladarja na ta sestanek, izrazil mnenje, da ni potrebno, ker bi ničesar ne mogel dodati belgrajskim sklepom.

Tako je vprašanje, ki je nekateri nepoučene politične kroge vznemirjalo, povoljno pojasnjeno.

Boj za slovensko šolo na Koroškem

Kdor bere odgovore nemškega »merodajnega mestca« v Celovcu na vprašanje kočevskega lista (»Gotscheer Zig.«), bi si mogel misliti, da se koroški Slovenci za slovensko šolo sploh niso borili in da so bili vedno lepo zadovoljni z nemoralno pomembnostjo. Videli smo že, kako napačno bi bilo takšno mnenje. Naši bratje na Koroškem so bili gigantski boj proti usiljeni jim pojanjarjevalnici — žal brez uspeha!

Dne 11. marca 1878. je vložilo 97 slovenskih katehetov spomenico na deželno vlado v Celovcu. V tej spomenici se bridko pritožujejo, kako se za nemarja pouk slovenskine v koroških šolah. Slovenski koroški katehete pravijo v oni spomenici: »Da se po slovenskih šolah (pravilneje: po šolah Slov. Korotana) skoro izključno le nemško podučuje, slovenski materni jezik, ki ima kakor drugi deželni jezik po postavi ravno iste pravice, pa čisto zanemarija, to nasprotje vsem pravilom zdrave pedagogike in ovira napredovanje slovenske mladine.

Da bo de krščanski nauk v šoli kaj izdal in sadu donasal, čutimo se v svoji vesti prisiljene, odločno se ustavi takemu podučevanju, da se po slovenskih šolah v tako prenapeti meri nemško podučuje, slovenski, naših otrok materni jezik pa čisto iz šole meče.

Dalje se čutimo prisiljene poudarjati in terjati, naj se poduk v čisto slovenskih šolah — ali prav za prav: v čisto slovenskih krajih, ker slovenskih šol na Koroškem ja ni več — ves poduk stavi na naravno in edino pravo podlago maternega jezika (kaj se pravi to drugega, kot zahte-

vati slovensko šolo?), in se poduk tako uravna, da otroci prilagodijo, tudi nemškega jezika se naučijo. Ljudska šola je in ostane šola za poduk, omiko in izobrazbo pripravega ljudstva, nikoli se pa ne sme ponizati v šolo za poduk v kakem tujem (v tem slučaju: nemškem) jeziku.

Naj dež. šolski svet učiteljem zaukaže, pri svojem poduku slovenski jezik, ki je učenec materni jezik, za podlago jemati in celih pet let v slovenskem jeziku podučevati, da se otroci navadijo in naučijo misliti, slovensko brati in svoje misli tudi slovensko napisovati. Sele v treh poslednjih letih naj se nemški poduk prične in dobro vadi.

Kakor vse prošnje koroškega slovenskega ljudstva za slovensko šolo, je tudi ta spomenica koroških katehetov pri koroških nemških mogotcih našla gluha ušesa!

L. 1884. je rekel v 17. seji slovenski poslanec Andrej Einspieler v deželnem zboru: »Mi slovenski Korošci želimo in zahtevamo šole s slovenskim učnim jezikom (torej slovenske šole!), nemščina pa naj bo le učni predmet v višjih razredih (kako so se koroški Nemci ozirali na to slovensko zahtevo, priča to, da so Slovincem usilili šole, v katerih slovensčina ni ne učni jezik in niti učni predmet!). To so moje misli zastran šol in večidel slovenskega ljudstva na Koroškem je v tem mojih misli.«

Vse tehte in ognjevitve besede poslanca A. Einspielerja so ostale glas vpijočega v puščavi!

Primorske vesti

Trst — nadškofija?

Poročevalna agencija AGIS poroča, da je goriški nadškof Margotti opravil velikotedenske in velikonočne obrede v tržaški stolnici in ne v Gorici. V zvezi s tem so začele krožiti vesti, da bo tržaška škofija v doglednem času povišana v nadškofijo in bi goriška nadškofija postala škofija, podložna tržaški. Nadškof Margotti bi se preselil na tržaško stolico, med tem ko bi prestol goriške škofije zasedel ravnatelj goriškega bogoslovnega sementskega prelat Butti, ki je, kot znano, doma iz Vidma. — Te vesti samo beležimo kot časnikarsko novost, ker jim ni bilo mogoče najti resne osnove. V zgodovini katoliške cerkve so silno redki primeri, da bi kakšen nadškofijski sedež izgubil svoj častni naslov. Verjetno pa je, da bo nadškof Margotti v kratkem dobil pomožnega škofa, če vprašanje zasedbe tržaške škofije še ne bo kmalu rešeno.

Prihranki Slovencev v Abesiniji

Oblasti so objavile zopet nove statistične podatke glede prihrankov vojakov, kolonistov in delavcev iz Julijske krajine, ki se nabajajo v Abesiniji. Večinoma so to ljudje slovenskega pokolenja. Podatki pravijo, da so prihranki v mesecu marcu dosegli 274.810 lir, to je okroglo 600.000 dinarjev. Skupni prihranki iz vseh prejšnjih mesecev pa znašajo 1.849.000 lir, to je okroglo 5 milijonov dinarjev. Gre seveda samo za vsote denarja, ki so jih dotični poslali domov s posredovanjem italijanskih oblasti in denarnih zavodov v Abesiniji.

Električna centrala pri Tolminu

Kot je »Ponedeljski Slovenec« že poročal, gredo priprave za gradbo ogromne električne centrale pri Tolminu proti koncu. Delo je prevzela v električni stroki specializirana tvrdka v Benetkah, ki je predvsem po severni Italiji zgradila že večje število električnih central. Zgrajena je že cela vrsta poslopij, kjer bodo namestili kantine, kuhinje, pekarije in prodajalne za delavstvo, ko se bo delo pričelo. Imenovana tvrdka bo svojemu delavstvu nudila vse, živež, obleko in stanovanje ter jim bo protivrednost odtegovala od tedenskega zaslužka. Pijančevanje bo prepovedano. Tvrdka je pripeljala s seboj tudi vse višje kvalificirano delavstvo, kakor tudi pisarniško in tehnično osebje. Domačini pa bodo opravljali težaška dela pri gradbi umetnega jezera, ki bo napajalo turbine nove tolminske elektrarne, ki bo dajala električno silo za vso goriško pokrajino.

„Gozd imperija“

Preteklo nedeljo so s posebno izbranimi obredi slovesno vsadili prve smrečice od 50.000, ki jih nameravajo posaditi prihodnje dni na pobočju Svete gore v spomin ustanovitve italijanskega imperija. Gozd, ki bo na ta način zasajen, bo nosil ime »gozd imperijae«. Vodstvo obredov in po-budo za pogodovanje Svete gore je dala zveza fašističnih bojovnikov soške skupine. Delo bodo opravili člani vseh fašističnih organizacij pokrajine, v prvi vrsti pa bo v rokah organizacije Dol-pavoro.

Soiloreja v Postojni

Na pobudo zveze poljedelskih delavcev je bil na Studenem pri Postojni otvoren tečaj o svilo-reji, ker se je baje izkazalo da bi se na tem ozemlju vsled ugodnosti podnebja kakor tudi se-stavino zemlje lahko razvila soiloreja. Tečaj vodi dr. Kobza. V tečaj se je vpisalo večje število mlajših in starejših moških kakor žensk, ker so vsi na tem zainteresirani, da bi se v hudi gospodarski stiski našle nove možnosti za zaslužek in za gospodarski obstoj.

Nesreče po Julijski Krajini

V Solkanu so je pri delu hudo poškodoval Jožef Peršolja, ki je bil prepeljan v bolnišnico v Gorici, kjer upajo, da mu bodo oteli življenje.

Pri Mirni je Janez Boje, doma iz Opatjega sela tako nesrečno padel s koleasa, da je moral biti oddan v goriško bolnišnico, kjer so ugotovili, da si je zlomil obe nogi.

V Gragarju pri Gorici je mladi 20 letni Franc Ipavec pri poljskem delu naletel slučajno na grnato, ki je ostala zarita v zemlji še iz časov svetovne vojne. Granata je eksplodirala in fanta hudo razmesarila. V bolnišnici v Gorici, kjer se sedaj nahaja, upajo, da mu bodo rešili življenje.

V Postojni je nepričakovano izbruhnil požar v hiši Franca Bizjaka. Ogenj se je hitro razširil in začel ogrožati tudi sosedna poslopja. S pomočjo gasilcev in vojakov se je posrečilo požar omejiti. Boj s požarom je trajal tri polne ure. Bizjaku je zgorela vsa letina. Škoda ima 25.000 lir, ki pa ni krita z zavarovalnico. Občinski oblasti so odredile pomoč ponesrečenega.

Iz Šmartna poročajo, da so tamkaj našli v parku ležeče truplo 3 letnega otroka Danila Kristjančiča, ki so ga starši že dalj časa pogrešali. Otroek je po nesreči zašel na rob jarka ter se zvalil vanj in se ni mogel več rešiti iz vode, ki ga je takoj zalila in zadušila.

Pretep v Idriji

V Ledenicah pri Idriji je prišlo v hiši nekoga tamošnjega kmeta do zelo hudega pretepa med domačini in jih je bilo mnogo težje ranjenih. Do prepira in krvavega obračunavanja je prišlo takole. V hiši kmeta Franca Lapajne je sedelo večje število delavcev, ki so se hoteli popoldne malo odpočiti. Toda vino jim je kaj kmalu zlezlo v glavo. Pretep je povzročil Peter Obid, ki je hotel posredovati med prepirajočima se Janezom Bogatajem in Viktorjem Podobnikom, ki sta začela Obida složno psovati. Naenkrat pa je posegel vmes napol pijani Franc Rupnik, ki se je zakadil v Bogataja in Podobnika ter ju oklofotal in obral. Lapajne, ki se je začel bati za svoje pohištvo, je prepričujočim zaukazal, naj nemudoma zapuste njegovo hišo in se gredo pretepat drugam, toda Obid se je temu zoperstavil ter je Lapajnet zgrabil za vrat in ga treščil ob tla. Pretep se je posplošil. Vmes so posegli še Jožef Blasko, Janez Čibej, Fran Velikonja, ki so se trudili, da bi s pestmi zdvijanega Obida zopet streljali. Toda Obida je to še bolj razjezilo, tako, da je potegnil nož ter začel kar na slepo okrog sebe klati. Razbil je tudi mnogo pohištva. Končno se je ostalim posrečilo, da so ga s stolom po glavi toliko pomirili, da so mu odvzeli orožje. Orožništvo je aretiralo vse pretepače in sicer Obida, Velikonjo, Čibeja, Rupnika, Blaska in Podobnika, ki so vsi odnesli večje ali manjše rane.

Tihotapci

Pavel Eržen, star 48 let, doma v Idriji, je bil obsojen na 1100 lir globe, ker so mu dokazali, da je imel v svojem hlevu kravo, ki jo je pritihtopal čez mejo iz Jugoslavije.

Janez Lihar iz Vošji pri Idriji, Bekk Marija iz Idrije ter Jožef Gornjak iz Dobravec so bili obsojeni na večjo denarno globo, ker so iz Jugoslavije tihotapili žganje in tobak.

Albert Gregorič iz Prvačine, star 27 let, je bil obsojen na zaporno kazen, ker je brez polnega lista odšel v Jugoslavijo.

Daniilo Nusdorfer, Lihar Marija in Franc Logar, vsi trije iz Bele pri Črnem vrhu, nadalje Vertovec Lucija in Ludmila Lisjak iz Rifemberka, so bili aretirani na državni meji, ker so tihotapili žganje iz Jugoslavije v Italijo. Sedaj čakajo na kazen.

Izpred sodišča

Silvij Kandare, doma iz Volče vasi, je bil pred sodiščem, kjer se je moral zagovarjati zaradi nasilnega obnašanja napram nočnemu stražniku, ki ga je spetjal tako, da je oblezal na ulici. Kandare je dobil 4 mesece strogega zaporja in mora plačati vse nastale stroške.

Janez Misija iz Grabovega in Hvala Herman sta se z dvema italijanskima tovarišema zagovarjala pred sodiščem zaradi tatvine. Kako veliko je bilo njuno presenečenje, ko jima je sodnik sporočil, da je amnestija sodni postopek proti njima ustavila.

Janez Muhelj, pristojen v Maribor v Jugoslaviji, bivajoč pa v Gorici, komaj 21 let star, je bil obtožen, da je po goriških cerkvah pobiral denar iz pušice. Cerkvenik Grinaver ga je enkrat pri tatvini tudi zasačil. Muhelj je bil obsojen na poldrugo leto težkega zaporja, na plačilo denarne globe v znesku 1800 lir ter na plačilo vseh sodnih in pravnih stroškov. Po prestani kazni bo Muhelj izgnan iz Italije v svojo rodno občino.

Jožef Vidmar, doma iz Ajdovščine, je obče znan tat, ki je kradel po hišah Rudolfa Dome-nico, Franca Gantarja, Karla Bolene in Antonija Poženela. Pred sodiščem je svoje tatvine priznal. Ker ni bil samo navaden tat, marveč je pri svojih zločinih tudi vplival, je bil obsojen na eno leto in 7 mesecev težkega zaporja, na denarno globo 2000 lir in plačilo vseh nastalih stroškov.

Nekaj, kar ne vedo vsi:

da je francoska vlada skročila pokojniško dobo za državne uradnike in določila kot skrajno starostno mejo za službovanje dovršnih 60 let;

da študira na francoski vojaški akademiji v Nancyju med drugimi inozemci tudi 32 letni ruski general rdeče vojske;

da se morajo ruski di-jaki na tehnični odsej učiti en tuji jezik ter imajo na izbiro francosčino, nemščino ali angleščino;

da je finska vlada prepovedala sleherno uniformiranje;

da mora imeti vsako vozilo v Nemčiji spredaj zrcalo, ki kaže, kaj se oodi za njegovim brbtom;

FOTOMATER

Izenačevalno razvijanje

Ni negativnega tvoriva, ki bi brez posebnega posejka pri razvijanju prevedlo svetlobno skalo zelo kontrastnih predlog v takšno negativno reprodukcijo, da bi jo mogli v vsem obsegu prenesti na pozitiv. Zlasti pri protisvetlobnem snemanju v naravi, nočnih posnetkih ter pri snemanju notrajskih proti oknom naletimo na tako velike svetlobne kontraste, da bi negativov zaradi prestrme gradacije ne mogli kopirati, če bi jih razvili v kakršnemkoli rapidnem razvijalecu. Običajno pa stvorimo s takšnim razvijanjem tudi ob-sežno obstrel, ki seže bolj ali manj daleč v senčne dele slike in s tem rišo v svoji okolici docela uniči. Rapidni razvijalci so zaradi tega neuporabni za razvijanje močno kontrastnih posnetkov. Zajedo se takoj v globino bronosbrbne plasti ter razvijajo vse refleksne obstrete, tudi takšne, ki so se v plasti le na pol uveljavile ter v njej nekako obtičale in se niso razvile do površja plasti. Izbrati moramo torej za razvijanje posnetkov z velikimi svetlobnimi kontrasti razvijalec, ki delujejo vsaj spočetka le na površju plasti ter se šele pri dalje časa trajajočem razvijanju počasi zajedajo v globino plasti. Takšen površinski razvijalec — izenačevalec — ne doseže v plasti pod površino stvorjenih obstret, če mu ne damo časa, da pride do njih v globino, ter oslabi s tem v neki meri tudi na površini plasti stvorjene obstrete. S časovno raztegnjenim razvijanjem pa preidejo v globino tudi izenačevalci ter dobimo potem z njimi skoraj enak rezultat, kot z rapidnimi razvijalci pri krajšem razvijanju.

Izenačevalnih razvijalcev je precej. V neki meri delujejo izenačevalno že drobnozrnati razvijalci, dočim dobimo nasprotno tudi z izenačevalci nekoliko drobnejše zrno. Pretežno vsi zahtevajo daljšo osvetlitev, precej preko normale. Zelo dober, preizkušen, poceni in skoraj neob-žutljiv za toplotne izpremembe je Windischov pikrokatehinov izenačevalec, ki deluje izredno čisto, brez osena, in ne zahteva daljše osvetlitve. V njem smemo negativne brez škode tudi nekoliko »mučiti« ter razvijati tudi preko pol ure. Še pri tričetrturnem razvijanju niso pokazale plošče nobenega osena. Najvažnejše sence so pri pravilno osvetljenih negativih razvite že v 15—18 minutah. Srebrna vsedlina je rjavkasta ter krije nekoliko močnejše kot je po videzu pričakovati, kar je pri razvijanju upoštevati. S tem razvijalcem je mogoče obvladati silno velike svetlobne kontraste.

Raztopina A.

100 cm dest. ali prekuhane vode,
8 g pikrokatehina,
2,5 g natr. sulfita krist.

Raztopina B.

100 cm vode,
10 g jedkega natrona.

Za uporabo:

1.) 200 cm vode,
10 g krist. sode,
1 cm raztopine A (odmeriti do kapljice točno).

ali:

2.) 200 cm vode,
5 cm raztopine A,
2 cm raztopine B.

Če dodamo kopeli pod 2. večjo količino raztopine jedkega natrona, kot je predpisano, pospešimo razvijanje in dobimo nekoliko bolj kontrastne negative.

Za stalno razvijanje v dozah je najugodnejša sledeča koncentracija:

100 cm vode,
4 cm raztopine A,
3 cm raztopine B.

Razvijanje 10—12 minut.

Ze rabljen razvijalec ni več uporabljev.

Za bistré glave

Ameriški filmski industriji povzročea prav resne skrbi neprijetna lastnost filmov, da postanejo čez leta lomljivi in nejasni, tudi če so po vseh predpisih shranjeni v hermetično zaprtih dozah. Praksa je pokazala, da jih je na takšen način mogoče ohraniti v brezhibnem stanju največ deset let. Zaenkrat si pomagajo s prekopiiranjem filmov, toda kopije so vedno slabše, da v približno 50 letih lahko računamo z materialnim koncem takšnih filmov. Učinkovitega ohranjevalnega sredstva še ne poznamo. Filmska industrija išče sedaj sredstva, ki bi preprečila okvaro filmov, ki imajo poleg gole trgovske vrednosti, tudi veliko kulturno, dokumentarno in umetniško vrednost. Kdor hoče postati slaven in bogat, naj se potruži!

Razgovori

P. R. v Lj. Seveda je tako: tudi pri nas ustvarja pokvarjena propaganda pokvarjenih reklamnih šefov umetno praznino brezsmiselnosti in nevednosti o amaterjih. Inerati in plakati kričijo: to je aparat! Popoln avtomat! Sprejadj se steklo, zadaj je tudi nekaj notri, in zdaj pritiskaj, da boš imel več od življenja! Ko sem jaz kvaril prve plošče, so me doma drugače poučili. Da naj popijem rajši kozarec cvička, so rekli, in da bom tako imel več od življenja! So imeli po svoje prav, vsekakor bolj kot sodobna reklama, ki vam je — neizkušnemu kadetu potisnila v roke drag in precizen aparat in vas kričavo zavedla v zmo-to, da je kupljena kamera najpogojnejši robot! Pozabila vam je povedati, da mora stati za kame-ro nekdo, ki misli. Apetirala je na vašo komo-d-

nost in ste ji nasledil. Če bi vam ponujal nekdo radijski sprejemnik in bi vam zatrjeval, da boste z njim mogli poslušati muziko z lune ali marsa — mu gotovo ne bi verjeli. V fotografiji pa se vam zdi vse mogoče. Aparat seveda ni kriv vaših neuspehov. Zvrstuje še par kovačev in si kupite zanje nekaj gramov teorije, ali pa se včlanite v najbližji amaterski klub. Saj ste v Ljubljani! Tam vas bodo hitro in radi poučili, kako se taki reči z uspehom streže. Kamere, ki bi stregla človeku, pa do sedaj še niso iznašli.

Naša društva

Fotoklub Ljubljana. V torek 13. aprila predava dr. A. del Cott o fotografiranju brez leče, naslednji petek pa g. Hafner o reportažni fotografiji. V soboto in nedeljo izlet. Podrobnejši dogovor v petek. Vabljeni člani in prijatelji kluba.

Fotoklub Zagreb organizira letos mednarodno fotografsko razstavo, ki ji bo priključil svetovno razstavo fotografske literature. V tej zvezi vabi vsa založništva fotografskih publikacij, da mu najpogojneje do 20. junija 1937 prijavijo in pošljejo dela, ki jih nameravajo razstaviti. Podrobnejša pojasnila daje Fotoklub Zagreb, Masarykova 11.

Na pomoč kočevskim Slovincem

Vsi, ki čutite narodno, ki ste Slovenci in Jugoslovani, pomislite, koliko trpimo Slovenci na Kočevskem! Ne moremo nikamor naprej. Res se javna oblast trudi, da zaščiti prezirane Slovence, a veter, ki veje od severa, vse lo sproti zaduši. 600 let so baje Kočevjarji že na slovenskem ozemlju, 600 let se poživljajo s slovensko krvjo, 600 let že tone slovenstvo na lastni zemlji; ali je v teh 600 let ena sama kočevarska vas postala po prirastku Slovencev slovenska? Niti ena! Pa poglej, koliko je samo v sto letih na Koroškem slovenskih vasi postalo popolnoma nemški! Kje je to ravnotežje?

Zakaj skoraj vsak Slovenec, ki ga zanese na Kočevsko, pošlane Kočevjar? Zato, ker vztrajnega, tihga, morda robatega, če treba večletnega teorija Kočevjarjev trajno ne more vzdržati, ker sploh ne more človeka dostojno živeti. Vsi, ki bi hoteli biti tam zunaj nacionalisti, pridite na Kočevsko, tu vam je polje odprto in ni treba delati nobene sile Kočevjarjem, osredotočite li svoje sile pozitivno v prid Slovincem in ne bo dolgo, ko se bo tudi Slovence čutil enakopravnega s Kočevjarji!

Treba je enotnega našrta, po katerem se bo našemu slovenstvu pomagalo do življenja. Niti pojma nima o slovenskem problemu na Kočevskem, kdor eam tu ne živi. Vsak si misli, da je slovenstvo v nevarnosti samo na Koroškem in drugje, Slovenci na Kočevskem pa, da so brez nevarnosti v Sloveniji. A to ni res. Ko morda nacionalna javnost pazi samo na Koroško, se tukaj vztrajno utrjuje tuj duh, ki nič ne nazaduje, pač pa prodira še v take kraje, kjer še v bivši Avstriji ni bila ne šola, ne cerkev nemška, n. pr. Draga pri Čabru. Oblaeti pazno čujejo, a germanizatorski val veje naprej, kako? Ko na to mislim, se spomnim na tujski promet, na razne avtomobile, ki zlasti poleti preprežajo kočevsko deželico, pa tudi noč ima svojo moč.

Slovenci, ki na Kočevskem vzdržijo nacionalni kret, so pa vredni vse pohvale in moralne ter materialne podpore; otroke takih staršev je treba dati študirati, da se kdaj kot mladi inteligentje vrnejo med svoje ogrožene Slovence ter jih z veliko avtoritet dvigajo. Slovenska javnost naj omogoča kočevskim slovenskim otrokom izlete v čisto slovenske kraje, kjer se bodo kar čudili, da je tam sploh vse slovensko.

Te misli je zbral nekdo, ki od blizu opazuje, kaj se godi ter kliče še enkrat: »Ne pustite, da slovenstvo na Kočevskem še nadalje umira!

Mariborski drobiž

Maribor, 11. aprila.

Nov grob. V Kettejevi ulici je umrl Josip Mitereger, 83-letni vpkojeni železničar. Naj v miru počiva!

Vpokojeni zborujejo. V Narodnem domu je bil danes dopolnine občni zbor Društva jugoslovanskih državnih in samoupravnih vpkojencev in vpkojenk v Mariboru. Občni zbor je vodil predsednik dvorni svetnik v pok. dr. Jos. Kronvogel, ki je poddal obširen pregled o delovanju društva v preteklem poslovnem letu. Pozdravil je delegate iz Ptujca, Celja in drugih krajev. Tajniško poročilo, ki ga je podal vpok. šolski upravitelj Ogorelec, izkazuje 1856 društvenih članov. Člani vse premalo upoštevajo važnost in potrebo pokojniškega sklada, ki je ustanovljen v okviru društva. Društvo je svojim članom pomagalo z nasveti in podporami, kolikor je le moglo. Blagajniško poročilo je podal Ivan Kudelka. Društvo je imelo s posmrtniškimi fondom 20.036,75 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Premoženje društva znaša 16.941,12 Din. Nadsvetnik Vrbanjak je nato govoril o edelovanju z drugimi društvi vpkojencev in o uspehih, ki so bili doseženi, zlasti o povečanih vzhnih ugodnostih na železnicah, o rednem izplačevanju pokojnin in delnem zvišanju pokojnin starovpkojencev. Na sporedno je bila tudi sprememba pravil Pokojniškega sklada, ki je bila sprejeta, kakor jo je odbor predlagal.

Kolesa krađejo. Ohratovodji Bogomirju Lebanu in mizarskemu pomočniku Josipu Tinku sta bili v Frankopanovi ulici ukradeni kolesi v skupni vrednosti 2000 Din.

Najdena harmonika. Trafikantinja Marija Miler je na serpentinski poti od dravske brvi do Ruske ceste pod nakim grmom našla skoraj novo harmoniko, o kateri so ugotovili, da izvira iz neke tatvine. Bržkone jo je tat na mestu začasno skril.

Programi Radio Ljubljana:

Ponedeljek, 12. aprila: 12 Same vasele (ploščé) — 12.45 Vreme, poročila — Cas, spored, obvestila — 13.15 Zvoki iz Amerike (ploščé) — 14 Vreme, borza — 15 Zdravniška ura: Nega in utrjevanje (g. dr. Antou Brecej) — 18.20 Lalo: Na mouna (orkestralna suita na ploščah) — 18.40 Gledališče in obštevno II. del (g. Ciril Debevec) — 19 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Prenos simf. koncerta iz Sofije — 21 Koncert kompozicij Danila Svare (prenos iz velik. filharmonične dvorane): Sodelujejo: ga. Zlata Gjunzenc, g. Aleksander Kolaco, g. prof. Marjan Lipovšek, Ljubljanski kvartet (gg. Pfeifer, Stančič, Šušteršič, Müller) — 22 Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Vesele pesmi (Tercet Stritar in g. prof. M. Lipovšek).

Drugi programi:

Ponedeljek, 12. aprila: Belgrad: 19.15 Orkestralni koncert — 21.00 Litovski evropski koncert — Zagreb: 20.30 Moški kvartet — 21.00 Litva — Dunaj: 21.00 Litva — Italijanske postaje: 17.15 Piano — 21.00 Vokalni in instrumentalni koncert — Praga: 20.20 Vokalni kvartet — 21.00 Litva — Varšava: 20.15 Debussijev koncert — 22.00 Simfonični koncert — Königsberg: 20.10 Pihala — Frankfurt: 20.10 Domovinski zvoki — Manakovo: 20.10 Škotska narodna glasba — Strassbourg: 21.30 Novi glazeri.

Zapustil nas je naš ljubljani soprog, zel. brat, svak in stric, gospod

Franc Repič

trgovec in lastnik pogrebnega zavoda

v 49. letu svoje starosti. Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 13. t. m. ob 8tirih na pokopališče v Ljutomeru. V Ljutomeru, dne 11. aprila 1937.

Cilka Repič roj. Katnik, soproga.
Družine Zemljič, Bankart, Drvenik, Katnik, dr. Sedlaček, Kodrič.

Nedeljski sport

BSK : Ljubljana 8 : 0

Belgrad, 11. aprila. m. Danes sta se odigrali v Belgradu dve važni prvenstveni tekmi, in sicer med BSK in Ljubljano, ki se je končala z 8:0 (2:0) ter med Gradjanskim in Baskom, ki se je končala s 4:2 (2:0).

Najresnejši kandidat za državn. prvaka Gradjanski je letos v prvič v Belgradu zaigral proti Basku. SK Ljubljana je v predtekmi pomerila svoje moči z dosedanjim državnim prvakom BSK. Kor Gradjanski potrebuje v glavnem samo še dve točki za dosego državnega prvenstva, je vladalo za tekmo iz razumljivih razlogov ogromno zanimanje. Kljub oblačnemu vremenu, ki je obetalo vsak trenutek dež, se je zbralo na igrišču okrog 8000 gledalcev.

Ob 14.30 se je pričela tekma med Ljubljano in BSK, ki je postal v borbo proti SK Ljubljani svoje najboljše moštvo. Ljubljana je nastopila v sledeči postavi: Logar, Jug, Bertonec I., Pišek, Repotočnik, Boncelj, Hassl, Slapar, Bertonec II., Lah, Višek.

Ze v samem začetku se je takoj videlo, da bo Ljubljana odšla danes z igrišča poražena. Celoten napad Ljubljane je igral preveč raztrgano. Najslabši igralec na igrišču je bil vsekakor Hassl na desnem krilu, ki vsled svoje neokretnosti, negibčnosti in telesne preobilnosti nikakor ne spada na to mesto in morda celo nič več v moštvo. Napad Ljubljane je sicer s svojimi kombinacijami večkrat dosegel gol, pred golom pa je bil neodločen. Obramba in krilci so se v prvem času odlično borili in branili, v drugem pa niso mogli vzdržati močnega pritiska BSK. Napada, ki je postal vedno nevarnejši, kajti napad SK Ljubljane je izgubljal žogo za žogo. G. Logar danes ni imel srečnega dne. Njegove roke niso bile sigurne in je prečestokrat žogo odbijal, mesto da bi jo ujel. Na njegov račun gredo trije goli. Ostali del krivde pa pade na obrambo, ki je pogosto odgovadala in pravzaprav samo fingirala.

Kratek potek igre

Začetni udarec ima Ljubljana, ki igra proti vrtu. Napadi Ljubljane so bili zaradi okornosti desnega krila Hassla brezuspešni. Žogo je zaradi njega vedno dobil igralec BSK. V 4. minuti BSK napada zelo ostro in Božovič zabije prvi gol. Nato je BSK stalno napadal. Sledil je oster napad Ljubljane preko Hassla, ki vrača žogo Bertonecu II., katerega

levi branilec na 16-metrski žrti faulira. Ostri strel Laha se odbije ob obrambnem zidu BSK. V 22. minuti Vujadinovič ostro strelja. Logar v padcu odbija žogo, katero Moša Marjanovič pošlje v mrežo in s tem doseže 2:0 za BSK. V 30. minuti Bertonec strelom v kot prepreči siguren gol. Prvi polčas se konča pred vrati Ljubljane.

V drugem polčasu Ljubljana ostro napada, nato pa polagoma popušča. BSK prehaja v napad in končno v 8. minuti po lepi kombinaciji zviša po Božoviču na 3:0. V 12. minuti Marjanovič izvrstno preigra oba branilca in z rafiniranim trikom zavara Logarja ter sune žogo četrtič v mrežo. V 15. minuti Tirnanič v hudem zaletu preigra branilce in iz neposredne bližine zabije peti gol. V 24. minuti Moša Marjanovič zatrese šestič mrežo. Samo minuto pozneje pošlje Glišovič ostro žogo v gol, ki jo Logar odbija na nogo Vujadinoviču, le-ta pa čezenj zviša na 7:0. Sledijo napadi Ljubljane, ki skuša doseči vsaj častni gol, toda zaradi neodločnosti napada ostanejo stoođstotne šanse Ljubljane neizkoriščane. Najlepšo priliko je imel Hassl, ko bi lahko dvakrat iz neposredne bližine poslal žogo v mrežo, pa je streljal na začudenje vseh poleg gola. V 33. minuti Tirnanič krasno centriral, Logar skoči na žogo, toda Božovič je hitrejši in jo čezenj pošlje v gol. V 37. minuti ne dosodi očitvidne enajstmetrovke proti BSK zaradi namerne roke Stevoviča v kazenskem prostoru. Igra se je končala s stalno premočjo BSK.

Takoj nato se je pričela druga tekma med Gradjanskim in BSK, ki se je končala s 4:2.

Čudna izjava igralca Ljubljane g. Hassla

Po končani igri je Vašega dopisnika, ki je bil namenjen v oblačnico BSK, da počaka sodnika in ga prosi za izjavo, srečal igralec SK Ljubljane Hassl ter mu dejal sledeče: »Da veste, če boste o meni napisali, da sem slabo igral, vam prihodnjič, ko pridem v Belgrad, razbijem glavo.«

Ko mu je Vaš dopisnik hotel pojasniti, da se žalibog ne more pohvalno izkazati o njegovi igri, mu je Hassl odgovoril z žaljivko.

Izjava g. Hassla našemu dopisniku je bržkone lastno spoznanje in priznanje, da ne spada nič več na nogometno igrišče.

Mariborski sport:

Maribor, 11. aprila.

SK Lendava — SK Slavija 2:1 (1:0).

Prvi nastop SK Lendave v Mariboru je bil uspešen. SK Lendava je zmagala zaslužen in zaupetila najboljši vtis. Moštvo se pozna dobra šola starega mariborskega reprezentanta M. Starca. — Slavija je bila v prvem polčasu enakovredna nasprotnica, v drugem polčasu pa so nekateri igralci bolj gledali na noge nasprotnikov kot pa na žogo. Tudi njihovo obnašanje bi bilo lahko bolj športno. Sodil je g. Bergant. Občinstva je bilo zelo malo. Tekma je bila za prvenstvo drugega razreda mariborskega okrožja LNP.

V predtekmi sta imela prijateljsko tekmo rezervi SK Zelezničarja — SK Slavija 6:1 (4:0). — Bivši golman prvega moštva Zelezničarjev je bil strellec vseh golov. Sodil je g. Murko.

Dopolodne sta odigrala na stadionu Maribora tekmo SK Zelezničar — SK Maribor 3:1 (1:1). To je bila prvenstvena tekma in je s tem Zelezničar že dosegel prvenstvo, ker ima že 6 točk, dočim imata Maribor in Rapid samo po 1 točko. Igra je bila prav živahna in dobra. Sodil je g. Klanjšček.

Na igrišču Rapida sta igrala ISSK Maribor — SK Rapid 1:4 (0:2). Prijateljska igra se je odigrala s precej peštrim moštvom. Sodil je g. Klippstätter.

Celjski sport

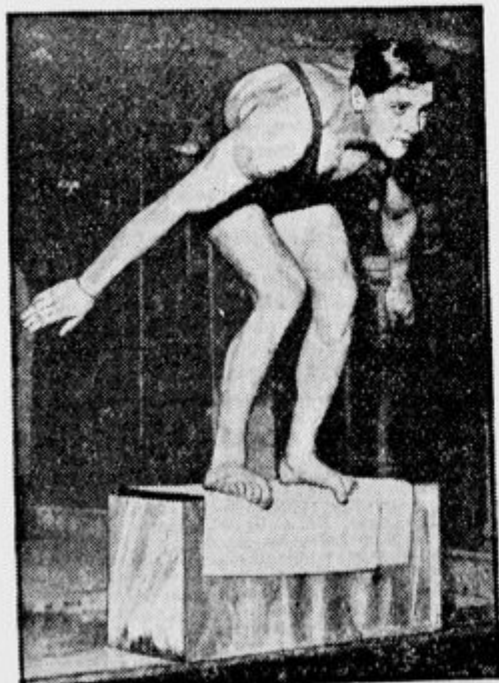
Celje, 11. aprila.

SK Zelezničar (Maribor) — SK Olimp 1:0 (0:0).

Danes je bila na igrišču Olimpa finalna prvenstvena tekma med gornjima kluboma. Zelezničar je moštvo, ki ga je treba na zelenem polju respektirati. Danes je zaigral mnogo boljše kot zadnjič proti SK Celju. Obramba je tvorila živ zid, čez katerega ni bilo mogoče prodreti. Krilci so bili nemurni. Zelezničar je dobro uglajena enajstotnica. SK Olimp se je ves čas dobro boril, tehnično pa ni bil kos. Tekma je bila fair. Sodil je g. Podubski iz Zagreba. Gledalcev okoli 300.

Predtekma mladine SK Celja : SK Olimp 4:3 (1:1).

Evropski rekorder Cartonnet

V Parizu je francoski mojster v plavanju Jaques Cartonnet postavil nov evropski rekord v prsnem plavanju na 100 m. Preplaval je 100 m v 1:10,6 in je ostal samo za šest desetink sekunde za svetovnim rekordom Američana Higginsa. Cartonnetov stari evropski rekord je bil 1:11, postavljen dne 26. aprila 1935.

Zagreb, 11. aprila. b. Hašk : Slavija (Sarajevo) 3:1 (1:1).

Split, 11. aprila. b. Jugoslavija (Belgrad) : Hajduk 2:1 (0:1).

Zagreb, 11. aprila. b. Concordia (Zagreb) : Slavija (Osijek) 3:2 (1:2).

Berlin, 11. aprila. AA. V olimpijskem stadionu je bila danes meddržavna tekma v hokeju med Nemčijo in Francijo. Tekma se je zaključila z neodločnim rezultatom 3:3 (2:2).

Slovenska zelena bratovščina

Ljubljana, 11. aprila.

Zveza lovskih društev za Slovenijo je imela danes v dvorani OUZD svoje glavno letno zborovanje. Udeležba je bila prav častna in številna. Predsednik g. dr. Krejči iz Ljubljane je pozdravil predvsem zastopnika g. bana g. inšpektorja inž. Šivca, častnike in vse delegate, zbrane od raznih krajev Slovenije.

Zborovalci so poslali pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, ministromu predsedniku dr. Stojadinoviču, ki je bil sam več let predsednik Osrednje zveze, ter Osrednji zvezi v Belgrad. Nato je podal predsednik dr. Krejči zelo obsežno in izčrpano poročilo o delovanju Zveze v preteklem poslovnem letu in zelo zanimivo izvestje o lovnih razmerah v dravski banovini. Iz njegovega poročila pomemamo, da je bilo delovanje Zveze, včlanjenih društev in odsekov zelo živahno. V Zvezi je bilo včlanjenih 13 lovskih društev, medtem ko se novo lovsko društvo v Kamniku ravnokar snuje. V teh društvih je bilo vpisanih 5476 članov, od katerih jih je 1377 lovskih čuvajev.

Zveza je skrbelja za to, da se na škodo lovstva lovišča ne razkosajo na premale površine. Stremela je za tem, da naj bo brez izjeme vsak lovec vpisan med člani lovskih društev, ki naj vršijo med člani zaradi pravičnega izvrševanja lova nadzorstvo. V loviških dravskih banovine je bilo zaposlenih 2051 lovskih čuvajev, ki se tudi v dobrem delu preživljajo od lova, saj je med njimi bilo 305 takih, ki so poklicni lovski čuvaji. Zveza je izdajala svoje glasilo »Lovec« ki izhaja v 6000 izvodih.

Za primer smrti dobijo svoji ponorečenega lovekega čuvaja od dveh zavarovalnic, s katerima so sklenjene zavarovalne pogodbe 17.500 din. ponorečeni pa dobi v primeru trajne invaliditete 35.000 din.

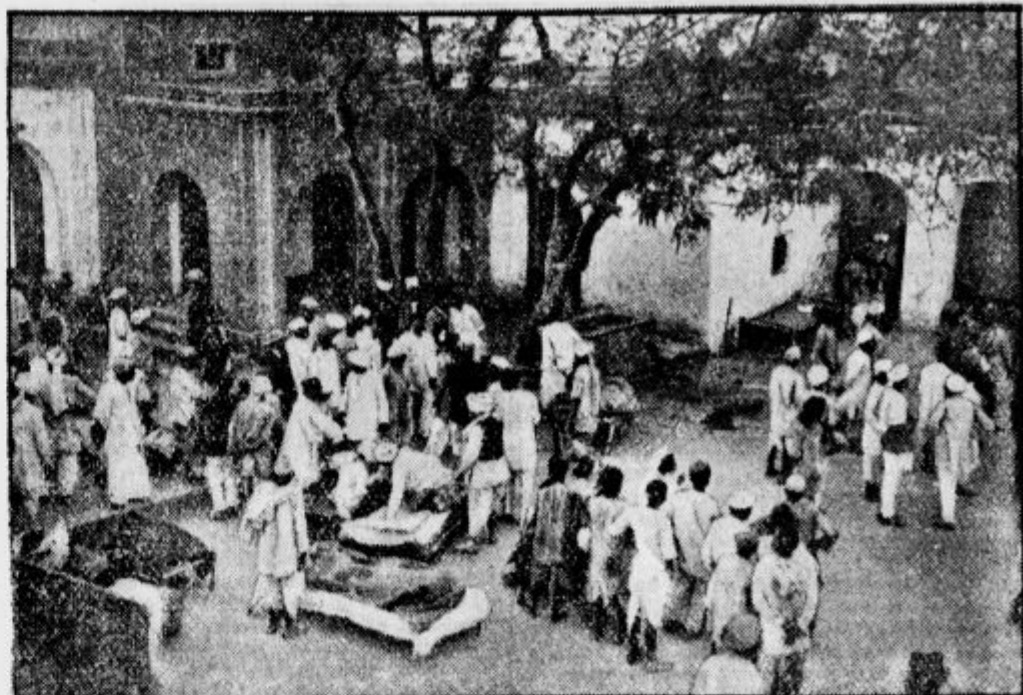
Tudi na literarnem polju je Zveza storila mnogo, izdajala je poleg svojega glasila tudi razne propagandne in strokovne brošure. Ima tudi poseben sklad »Zelenega križa«, iz katerega dobivajo podpore onemogli lovski čuvaji in njihovi siromašni svojci. Sklad »Zelenega križa« znaša din 64.526,91. Zveza je včlanjena v Osrednji zvezi v Belgradu. Kakor znano, bo letos mednarodna lovška razstava v Berlinu, za katero so izbirne razstave po banovinah. Poseben odsek Zveze ima polne roke dela za prireditev lovške razstave v Ljubljani. Zanimivo so tudi statistični podatki, ki jih je objavil predsednik dr. Krejči. V dravski banovini smo imeli v letu 1935 1112 lovišč, od katerih je približno ena osmina lastnih lovišč, ostala so pa občinska. Letne zakupnine so znašale v letu 1935 skupaj din 1.818.395, kar dokazuje, kako velikega pomena je lov za naše narodno gospodarstvo.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. ravnatelj Zupan, je razvidno, da je bilo nad din 980.000 denarnega prometa.

Za delegate v Osrednjo zvezo so bili izvoljeni predsednik dr. Krejči, podpredsednik Pogajnik in blagajnik ravnatelj Zupan.

Prihodnje leto bo glavna skupščina Zveze v Ljubljani.

Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo oblačno in deževno vreme po vsej državi, zlasti pa v zapadni polovici. Košava v podonavskih krajih bo ponehaval. Temperatura bo padla v severnih in zapadnih krajih, dvignila pa se bo v ostalih krajih.

V Panipatu (države Pandžab v Indiji) je prišlo med Indijci in mohamedanci do spopada, ki je imel hude posledice. Povod temu spopadu je dala pot procesija, ki je šla mimo nekega svetišča. Policija je bila prisiljena, da je nastopila z najostrejšimi sredstvi, da je naredila konec srditemu boju. 14 mrtvih in 24 hudo ranjenih je obeležalo na bojišču. Na sliki: Na policijski postaji obvezujejo ranjence.

Borci za Koroško so zborovali

Ljubljana, 11. aprila.

Danes dopoldne so v Ljubljani zborovali zastopniki posameznih društev Legije koroških borec. Navzočni so bili zastopniki iz vse dežele. Zborovanje je vodil predsednik, polkovnik v pok. g. Andrejka, ki je predlagal udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. in pozdravne brzojavke starim koroškim borecem: častnemu predsedniku generalu Smiljanču, vojnemu ministru, generalu Mariču in generalu Nediču, notranjemu ministru dr. Korošcu in banu dr. Natlačenu, ki sta koroškim legionarjem vedno izkazovala svojo naklonjenost. Predsednik se je spomnil tudi mrtvih sobojnikov, tako generala Maistra, majorja Lavriča in junaka Malgaja, katerih spomin so prisotni počastili z vzkliki: »Slava!« Predsednik g. Andrejka je govoril nato še o delovanju glavnega odbora in o težavah Zveze koroških borec. Te težave so reasumirane v resolucijah, ki so bile ob koncu obnega zbor predlagane.

Tajniško poročilo je podal g. Kristan, ki je naglašal, da je delo društva močno narastlo. V imenu organizatoričnega odseka je podal poročilo g. Marušič. Zveza koroških borec se je sedaj ojeklenila in učvrstila ter se združila z bratskimi organizacijami, to je z Maistrovimi boreci in pa z Zvezo borec za obrambo severne meje v Zagrebu. Te tri zveze so imele skupen sestanek v Trbovljah in Zidanim mostu ter so poslovale ves čas vzajemno in so osnovala skupno zvezo legionarjev.

Blagajniško poročilo je podal g. Peñnik, v imenu nadzorstva pa je poročal g. Simončič, ki je predlagal nadzorstvo razrešeno s pohvalo, kar je bilo z odobravanjem sprejeto.

Pri volitvah so bili izvoljeni z vzklikom: predsednik polkovnik in p. Viktor Andrejka, I. podpredsednik g. Karol Šefman, II. podpredsednik g. Dominik Marušič, tajnik g. Franjo Kristan, nam. g. Stanislav Pavlič, blagajnik g. Ciril Oman, nam. g. Drago Vahtar. Izvoljeni so bili tudi ostali odborniki, med temi zastopniki posameznih krajevskih organizacij koroških borec. Predsednik nadzornega odbora je g. podpolkovnik Drago Masek, predsednik razsoljčja pa major Burnik iz Stor.

Razvila se je zelo živahna debata, v kateri so posamezni zastopniki naglašali precejšnje krivice, ki so se pred leti pripetile koroškim borecem, ko so bili nekateri predčasno upokojeni ali reducirani.

Sprejete so bile soglasno tudi resolucije, ki sta jih predlagala polkovnik Andrejka in g. Primožič. V teh resolucijah je izražena zahteva koroških borec po moralnem zadoščanju in pa zahteva po narodnostni in kulturni obrambi na slovenskem Koroškem. Občni zbor slovenskih borec za Koroško se je zaključil v popolnem soglasju.

Zbor Slovenskih čebelarjev

Celje, 11. aprila.

Ob veliki udeležbi čebelarjev iz vse dravske banovine je bil danes občni zbor Čebelarkega društva, ki je trajal od 10 do 14. Od 8 do 10 pa je bil občni zbor Zveze čebelarjev za mariborsko okrožje. Zborovanja so se udeležili zastopnik banke uprave g. Okorn, zastopnik okrajnega načelnika g. Kocuvan in g. Cimerman kot zastopnik žu-

panstva, ki je sporočil navzočim pozdrave g. župana. Predsedniško poročilo je podal g. prof. Verbič, tajniško in blagajniško pa g. Dermelj. Važna točka dnevnega reda je bila zadeva o zatiranju čebelnih boleznih v ljutomerskem okraju ter ureditev ajdovih paš. Vse zborovanje je poteklo v lepem in složnem sodelovanju vseh delegatov. Vprašanje ajdovih paš bo sedaj ugodno rešeno, kar je zagotovil tudi zastopnik banke uprave g. Okorn. Pri volitvah je bil izvoljen večinoma stari odbor s predsednikom g. prof. Verbičem, podpredsednikom gg. župnikom Peternelom in Raičem ter tajnikom g. Dermeljem na čelu. Za kranjsko okrožje je bil izvoljen g. upravnik Ravnik.

Ljubljana

Na materinski proslavi, ki bo drevi ob 7 v opernem gledališču, nastopi okoli 100 otrok in več odraslih igralcev, članov nekdanjega Ljudskega odra. Na sporedu so izvorni prizorčki in igre izpod peresa M. Kuniča, pevske točke pa sta uglasbila skladatelj Stanko Premrl in dr. A. Dolinar. Celotno prireditev režira g. Jerman, član ljubljanskega dramskega gledališča, otroke pa je naučila peti gđ. Vencajzova. — Proslava se začne točno ob 7 zvečer, na kar si dovoljujemo blagohotno opozoriti vse, ki se zanašajo na običajno zamudo. Vstopnice se dobe čez dan v unionski trafiki, zvečer pa pri blagajni opernega gledališča. Kakor vsako leto, tako bo občinstvo gotovo tudi letos napolnilo opero do zadnjega kotička.

Koncert kompozicij dr. Danila Švare bo drevi ob osmih v veliki filharmonični dvorani. Sodelujejo ga. Zlata Gjunjenac, ki zapoje pesmi: Kako je bilo Tebi, Marija, Trni pesmi na španske tekste (Mesečina, Ura, Pomlad) in Očitek. — G. Aleksander Kolacio zapoje pesmi: Tri junjske (Ni te na vrtu več, Tu glej, tu rasel je mak, Kakor tempelj), Šivilja in Pivec pomladi. — G. Marjan Lipovšek zaigra klavirsko sonato v treh stavkih: Allegro moderato, Andante, Rondo. — Ljubljanski kvartet (gg. Pfeifer, Stanič, Šusteršič in Müller) zaigra kvartet za godala v treh stavkih: Allegro ruvido, Adagio, Allegro giusto. — G. prof. Pavel Šivic spremlja. — Vstopnice v Matični knjigarni in pri večerni blagajni.

Prijatelji planin! G. profesor Janko Mlakar bo v terek, dne 13. aprila ob 8 zvečer predaval v novi franciškanski dvorani v okvirju Franciškanske prosvete o svojih turah na Montblanc in Jungfrau. Predavanje bodo ponazorovale krasne glasoptične slike. Pred in po predavanju planinska glasba! Predavanje se pozneje ne bo ponovilo. Rezervirajte si pravčasno sedeže po 3 in 4 Din v predprodaji v pisarni Pax et bonum (franciškanska pasaža). Ne zamudite redke prilike in opozorite na to predavanje še svoje prijatelje in znance.

Zborovanje poštinih uradnikov. Včeraj popoldne so v hotelu »Metropol« zborovali poštini uradniki, člani Zveze poštinih uradnikov za Slovenijo. Udeležba je bila lepa, zastopani pa so bili tudi vsi pododbori. Zborovanje je vodil predsednik gosp. Sturm, ki je pozdravil zastopnike poštnega ravnateljstva in ljubljanskega poštnega upravnika ter strokovnega glasila. Poročila odbora so bila med delegate razdeljena. Med debato pa je bilo podarjeno, da je v Sloveniji 129 služb poštinih uradnikov nezasedenih. To povzroča, da so poštini uradniki preobremenjeni.

Angleška armada je dobila nove plave uniforme, ki jih bodo vojaki nosili ob priliki kronanja kralja in kraljice. Uniforme je pregledal in potrdil sam kralj. Avstralski vojaki (na levi), ki so že prispeli v London, občudujejo uniforme njihovih tovarišev.